

Waddenzee strategie met betrekking tot onderwijs voor duurzame ontwikkeling en interpretatie van werelderfgoed

Inleiding

Waddenzee strategie met betrekking tot onderwijs voor duurzame ontwikkeling en interpretatie van werelderfgoed” bouwt voort op een netwerk van mensen en activiteiten dat in de loop van tientallen jaren ontwikkeld is, en is bedoeld om een grensoverschrijdend kader te bieden voor milieuonderwijs en -interpretatie in het hele Waddenzeegebied. Deze strategie staat voor ÉÉN Waddenzee en bouwt voort op de vele lokale, regionale en nationale activiteiten op dit gebied. Zij dient om een overkoepelende aanpak te bieden ter promotie van de uitzonderlijke universele waarde (Outstanding Universal Value, OUV) van de Waddenzee door middel van een internationale en interdisciplinaire benadering. Het is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid om de strategie leven in te blazen, van lokaal tot trilateraal niveau.

De strategie is ontwikkeld als onderdeel van het werk van de Internationale Waddenzeeschool (International Wadden Sea School, IWSS). Een grote bijdrage is geleverd door het Trilateral Network Group Education, waarvan de leden Waddenzee-onderwijs en -interpretatie vertegenwoordigen op nationaal en regionaal niveau, en door het Gemeenschappelijk Waddenzee-secretariaat. Het werk werd ondersteund door de Trilateral Wadden Sea Cooperation en het bijbehorende Wadden Sea Board.

De strategie verbindt andere belangrijke strategieën voor de Waddenzee, namelijk de algemene Werelderfgoedstrategie en de strategie voor duurzaam toerisme, en bevordert de uitvoering hiervan. Ze draagt ook bij aan de UNESCO-programma's voor “Werelderfgoedonderwijs” en “Onderwijs voor duurzame ontwikkeling”.

Onze toekomstvisie

Dit is onze gezamenlijke visie voor de toekomst:

- Mensen die in enig deel van het Werelderfgoedgebied Waddenzee wonen, te gast zijn of werken, zijn zich bewust van en hebben waardering voor de OUV en het unieke landschap. Zij zijn toegewijd om deze mondiaal belangrijke kenmerken te beschermen ten behoeve van huidige en toekomstige generaties en de gehele mensheid.
- Milieuonderwijs en -interpretatie vormen een middel tot begrip van en waardering voor de Werelderfgoedlocatie Waddenzee en het wereldwijde belang ervan. Kwalitatieve informatie en ervaringen met betrekking tot natuur, landschap en cultuur bieden uitstekende mogelijkheden voor alle leeftijdsgroepen om over de Waddenzee te leren, ervan te genieten, deze te ervaren en de bescherming ervan te ondersteunen.
- Lokaal, regionaal en grensoverschrijdend evenals overheids- en particulier aanbod vullen elkaar aan, en betrokken partners werken actief samen op nationaal, trilateraal en internationaal niveau. Alle onderwijs- en interpretatieactiviteiten ondersteunen de integrale bescherming van de Waddenzee als ecologische entiteit en de ecologische vereisten in verband met de algemene Werelderfgoed-status.

Onze doelen en maatregelen – van visie naar realiteit

In drie gezamenlijke doelen wordt uiteengezet hoe we onze visie willen verwezenlijken:

- **Competente multipliers:** Alle belanghebbenden van Waddenzee-onderwijs hebben transnationaal begrip van en waardering voor de Werelderfgoedlocatie Waddenzee, de OUV en de bescherming ervan in een trilaterale en mondiale context.
- **Kwalitatieve informatie:** Uitgebreid, alomvattend informatie- en onderwijsaanbod zorgt voor consistente promotie van de OUV in het hele Waddenzeegebied en daarbuiten.
- **Uitstekende communicatie van persoon tot persoon:** Aanbod van begeleide natuurinterpretatie biedt authentieke ervaringen van de diversiteit, dynamiek en schoonheid van de Waddenzee als Werelderfgoedlocatie voor iedereen.

Met dertien maatregelen op zowel nationaal als trilateraal niveau verwachten we de doelen te bereiken en op de lange termijn de visie te verwezenlijken. De drie maatregelen op trilateraal niveau bestaan uit netwerk- en serviceactiviteiten die gericht zijn op multipliers van Waddenzee-onderwijs en die middelen bieden voor meertalig onderwijs met betrekking tot de Werelderfgoedlocatie. Op nationaal niveau zijn er tien maatregelen, variërend van opleidingsprogramma's voor verschillende doelgroepen en het beheren van bezoekerscentra en andere informatiesystemen, tot vele rondleidingen, bijvoorbeeld voor het publiek of voor klassen, en online alsook offline informatie- en onderwijsmateriaal.

Doelgroepen

Onze benadering van Waddenzee-onderwijs en -interpretatie van lokaal tot trilateraal niveau is gericht op verschillende doelgroepen binnen het kader van formeel, non-formeel en informeel leren.

Alle soorten scholen: Binnen de doelgroep voor “formeel leren” vallen schoolklassen, scholen en andere groepen voor formeel leren, waaronder hogescholen en universiteiten.

Belanghebbenden: Als de belangrijkste doelgroep voor “non-formeel leren” gelden multipliers van Werelderfgoedonderwijs en -interpretatie met betrekking tot de Waddenzee, zoals bezoekerscentra, ngo's, natuurgidsen en jongerengroepen die betrokken zijn bij buitenschoolse educatieve activiteiten, zoals junior rangers.

Het grote publiek: De belangrijkste doelgroep voor “informeel leren” is het grote publiek, d.w.z. lokale bewoners en gasten (toeristen op vakantie, inclusief dagtochten).

Uitvoering

De uitvoering van Werelderfgoedonderwijs en -interpretatie met betrekking tot de Waddenzee is een gedeelde verantwoordelijkheid en een algemene taak van degenen die de strategie hebben ondertekend. Daaronder bevinden zich publieke instanties, ngo's en andere belanghebbenden op nationaal en trilateraal niveau, maar er is ook ruimte voor nieuwe ondersteuners.

De uitvoering op **trilateraal niveau** (volgens een trilateraal werkprogramma dat verder gespecificeerd is in jaarlijkse werkplannen) is een kerntaak van de Trilateral Wadden Sea Cooperation en wordt verwezenlijkt door de IWSS in samenwerking met zijn netwerk van educatiecentra, onder begeleiding van regionale vertegenwoordigers, het Wadden Sea Board en de Taakgroep Werelderfgoed.

Op **nationaal niveau** sluit de uitvoering aan op nationale werkprogramma's (bestaande of toekomstige maatregelen van de drie Waddenzee-landen en hun verschillende regio's) van zowel overheids- als particuliere partners, zoals gemeenten, provincies, directies van natuurreservaten, ngo's, bezoekerscentra, enz. De regionale netwerken wijzen vertegenwoordigers aan om het trilaterale werkprogramma te ondersteunen en van advies te voorzien.